

ਬਾ ਅਦਾਲਤ ਦਯਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.

ਐਲ.ਟੀ. ਸੀ.ਓ.ਐਲ. ਐਫ. ਏ ਵਾਨ ਗੋਲਡਸਟੀਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਨੋਇਲ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ ਸਿਆਲ,-ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1961 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 547.

ਕੋਡ ਆਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ (1908 ਦਾ V) - ਆਰਡਰ 33, ਨਿਯਮ 1 ਡਿਫੈਂਡੈਂਟ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤੀ-ਫੀਸ ਦੀ ਰਕਮ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਫਾਰਮਾ ਪਾਉਪੇਰਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ- ਕੀ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਫਾਰਮਾ ਪਾਉਪੇਰਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਫੰਡ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਮੁਦਈ ਦੀ ਇੱਛਾ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਕੰਗਾਲ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਫਾਰਮਾ ਕੰਪੇਰੀ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ।

ਸ਼੍ਰੀ ਹਜ਼ੂਰਾ ਸਿੰਘ, ਸਬ-ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਪਟਿਆਲਾ, ਮਿਤੀ 24 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1961 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 227 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨੋਇਲ ਭਗਵਾਨ ਦਾਸ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਇੱਕ ਗਰੀਬ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਲਈ.

'ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਕੰਗਾਲ ਵਜੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ। 7,306, 1 ਸਤੰਬਰ, 1958 ਤੋਂ 20 ਸਤੰਬਰ, 1960 ਤੱਕ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤਿਆਂ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ।

ਆਰ.ਕੇ.ਡੀ. ਭੰਡਾਰੀ, ਵਕੀਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ।

ਸੀ.ਡੀ. ਦੀਵਾਨ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.-ਇਹ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਫਾਰਮਾ ਕੰਪੇਰੀਸ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧ ਲਈ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਇਕੋ-ਇਕ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਅਦਾਲਤੀ-ਫੀਸ

ਦੀ ਰਕਮ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਫਾਰਮਾ ਪੇਪਰੀਸ ਵਿਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਈ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਫੰਡ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦਾ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਮੁਦਈ ਕੰਗਾਲ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮੁਦਈ ਨੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਰਹਿਮ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਫੰਡਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਆਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਫਾਰਮਾ ਪੇਪਰੀਸ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ ਪਰ ਇਹ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਮਰਤਾਬ ਅਲੀ ਸ਼ਾਹ ਬਨਾਮ ਮਦਨ ਲਾਲ (1) ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਗਲਤ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਭਾਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਕੇਵਲ ਤਾਜ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਖਲ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਪਰ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ, ਅਰਥਾਤ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਹੌਲੀ ਹੋਵੇਗਾ।" ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨਾਲ ਸਤਿਕਾਰਤ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮਰਤਾਬ ਅਲੀ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਮੈਂ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। , ਖਰਚੇ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਸ੍ਰੀ ਚੇਤਨ ਦਾਸ, ਜੋ ਕਿ ਮੁਦਈ-ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ, ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਨਾ ਲੈਣ ਦਾ ਵਚਨ ਦਿੱਤਾ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ. ਦਯਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮਹਾਜਨ, ਜੇ. ਬਲਾਂਡਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ, -ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬਨਾਮ ਦੁਨੀ ਚੰਦ ਉਰਫ ਬ੍ਰਹਮੂ, -ਜਵਾਬਦਾਰ। 1961 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1436। ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ (1956 ਦਾ XXX) ਸੈਕਸ਼ਨ 14(2) ਕੀ ਮੌਖਿਕ ਤੋਹਫ਼ੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਤੋਹਫ਼ਾ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਾਰੇ ਤੋਹਫ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਹਨ ਭਾਵੇਂ ਜੁਬਾਨੀ ਜਾਂ ਲਿਖਤੀ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ 'ਤੋਹਫ਼ਾ' ਦੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਬਦ 'ਜਾਂ' ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਸਾਧਨ'। ਸ਼ਬਦ 'ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਸਾਧਨ' ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਐਕਸ-ਵੀ ਟਰਮਿਨੀ, ਸਗੋਂ ਇਸ

ਦੇ ਵਿਅੰਗਮਈ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੁਆਰਾ ਸਮਝੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਾਹਿਤਕ ਵਿਧਾਨ, ਸਗੋਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਿਧਾਨ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ 'ਤੋਹਫ਼ਾ', 'ਇੱਛਾ', 'ਹੋਰ ਯੰਤਰ', ਆਦਿ ਸ਼ਬਦ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਕਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14(2) ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਜੁਬਾਨੀ ਤੋਹਫ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਖਾਸ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਬਦਰੀ ਪਰਸ਼ਾਦ ਪੁਰੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਡਵੀਜ਼ਨ, ਕੈਂਪ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ, ਮਿਤੀ 23 ਅਗਸਤ, 1961 ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਏਇੰਦਰ ਪਾਲ ਗੌਦ, ਸਬ ਜੱਜ, ਚੌਥੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਹਮੀਰਪੁਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ, ਮਿਤੀ 2. 16 ਅਗਸਤ, 1960 ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਟੋਟੇ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦੇਣਾ।

ਐਚ.ਆਰ. ਅਗਰਵਾਲ, ਵਕੀਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਜੇ ਐਨ ਕੌਸ਼ਲ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.-ਇਸ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 14(2) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕੋਲ ਸੀ। ਰੋਹਬਨ ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰੇ ਵੱਲੋਂ ਤੋਹਫ਼ੇ ਵਜੋਂ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਤੋਹਫ਼ਾ ਇੱਕ ਜੁਬਾਨੀ ਤੋਹਫ਼ਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪਰਿਵਰਤਨ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਪੀ. 2) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹਨ। ਇਸ ਇੰਤਕਾਲ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਜਾਂ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੇ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਤੋਹਫ਼ੇ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੇ ਸਹੁਰੇ ਦੇ ਜਮਾਂਦਰੂਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਇਸ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ

ਤੋਹਫ਼ੇ ਵਿਚ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿਚ ਸਿਰਫ਼ ਸੀਮਤ ਜਾਇਦਾਦ ਸੀ। . ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਹ ਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪੂਰਨ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਤੋਹਫ਼ਾ ਦੇ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਮਾਂਬੰਦੀਆਂ ਲਈ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਸਿਰਫ਼ ਸੀਮਤ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਉਲਟ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਤਰੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਹੁਰੇ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕੀ ਰੂਪ ਹੈ। ਕੀ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਸੀਮਤ ਜਾਇਦਾਦ ਮਿਲੀ ਸੀ? ਇਸਦੇ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੇ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਰਜ ਹਨ। ਇਹ ਤੋਹਫ਼ਾ ਉਦੋਂ ਆਇਆ ਜਦੋਂ ਹਜ਼ਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਬਾਹਰ-ਬਾਹਰ ਵੇਚ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਔਰਤ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ। ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮਝੌਤਾ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਰਾਈਡਰ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਸੂਟ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇਸਨੂੰ ਵੇਚ ਜਾਂ ਗਿਰਵੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਕੇਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਸੀਮਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਪੂਰੀ ਜਾਇਦਾਦ। ਉਸ ਨੂੰ ਜੋ ਜਾਇਦਾਦ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਉਹ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਬਦਲੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਜਾਂ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਜਾਇਜ਼ ਲੋੜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੀਮਤ ਜਾਇਦਾਦ ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਸੀ।

ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਜਿਸ ਲਈ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਨੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫ਼ਰਕ ਪਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੀ. ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਹਾਸਲ ਕੀਤੇ ਰੋਹਬਾਨ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ

ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਸੀ. ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 14 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਸੀਮਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੇ ਸਾਧਨ, ਜਾਂ ਵਸੀਅਤ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਾਧਨ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇੱਕ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਤੋਹਫ਼ਾ. ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸਨੇ ਸਖ਼ਤ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਲਈ ਤੋਹਫ਼ਾ ਲਿਖਤੀ ਸਾਧਨ ਦੁਆਰਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਲਈ ਉਹ ਐੱਨ.ਆਰ. ਰਾਘਵਾਚਾਰੀਆਰ, ਚੌਥੇ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਪੰਨਾ 829 'ਤੇ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਹਵਾਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ:-

"ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਿੰਨ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ: (1) ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, (2) ਉਹ ਸਾਧਨ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹਿੰਦੂ ਔਰਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਸਰੋਤ ਜਾਂ ਬੁਨਿਆਦ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਜਾਇਦਾਦ, ਅਤੇ (3) ਉਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਂ ਸਾਧਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਹਿੰਦੂ ਔਰਤ ਦੁਆਰਾ ਲਈ ਗਈ ਸੰਪੱਤੀ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ:-

"14(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਵਸੀਅਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਾਧਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਕਰੀ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿੱਥੇ ਤੋਹਫ਼ੇ, ਵਸੀਅਤ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਾਧਨ ਜਾਂ ਡਿਕਰੀ ਆਰਡਰ ਜਾਂ ਅਵਾਰਡ ਅਜਿਹੀ ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤਿਬੰਧਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।"

ਧਿਆਨ ਰਹੇਗਾ ਕਿ 'ਬਖ਼ਸ਼ਿਸ਼' ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਇੱਛਾ' ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਅਰਥ 'ਜਾਂ' ਹੈ; ਅਤੇ ਫਿਰ 'ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਾਧਨ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਅੰਜਨ 'ਜਾਂ'। ਸਿੱਖੀ ਸਲਾਹ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਤੋਹਫ਼ਾ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਦੁਆਰਾ

ਇੱਕ ਤੋਹਫ਼ਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੁਬਾਨੀ ਤੋਹਫ਼ੇ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 (2) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਉਸਾਰੀ ਦੀ ਕੁੰਜੀ 'ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਾਧਨ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਤੋਹਫ਼ਿਆਂ ਬਾਰੇ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ 'ਜਾਂ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਮਿਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਜਿੱਥੇ 'ਜਾਂ' ਨੂੰ 'ਅਤੇ' ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਸਿਰਫ਼ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਨੀਅਤ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸੀ। ਅਧਿਆਇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ ਮੈਕਸਵੈਲ ਦੇਖੋ, ਸਫ਼ਾ 238; ਦਸਵਾਂ ਐਡੀਸ਼ਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੈਂ ਕੋਈ ਖਾਸ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਮੌਖਿਕ ਤੋਹਫ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕਿਉਂ ਰਹੇਗੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ 'ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਾਧਨ' ਸ਼ਬਦ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਸੰਕੇਤਕ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਤੋਹਫ਼ਾ ਕਿਸੇ ਯੰਤਰ ਦੁਆਰਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਵਾਕ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਦੁਹਰਾਉਣਾ ਬੇਲੋੜਾ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਡਰਾਫਟਸਮੈਨ ਇਸ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦੇ। "ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਾਧਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਕਿੱਥੇ" ਪਾ ਕੇ ਉਸ ਭਾਵ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਉਦੇਸ਼। ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਤੋਹਫ਼ੇ, ਵਸੀਅਤ, ਫ਼ਰਮਾਨ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਅਵਾਰਡ ਵਾਲੀ ਲਿਖਤ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਰਤੇ ਗਏ ਹਰੇਕ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਅਤੇ ਵੱਖਰਾ ਅਰਥ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਓਵਰਲੈਪਿੰਗ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਸੈਕਸ਼ਨ 14 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 14(2) ਵਿੱਚ 'ਹੋਰ ਯੰਤਰ' ਸ਼ਬਦ ਇਸ ਦਲੀਲ ਲਈ ਕੁੰਜੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤੋਹਫ਼ੇ ਲਿਖਤੀ ਯੰਤਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਹੋਰ ਯੰਤਰ' ਸਮੀਕਰਨ ਇਸਦੇ ਸੰਮਿਲਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਇਸਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਹਿਣ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਯੰਤਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਯੰਤਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਸਾਜ਼' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਂ ਲਿਖਤ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ, ਸੋਧਣ ਜਾਂ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਐਕਟ ਜਾਂ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਰਸਮੀ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇੱਕ ਤੋਹਫ਼ੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਵਿੱਚ ਪਹਿਨਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਤੋਹਫ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 14(2) ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉਪਕਰਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤੋਹਫ਼ੇ ਤੱਕ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਯੋਗ ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੋਹਫ਼ਾ ਅਤੇ "ਇੱਛਾ" ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਬਾਅਦ "ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਾਧਨ" ਦੇ ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸੋਧ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦੇ ਕੇ ਇਸਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਧੁੰਦਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ 'ਤੋਹਫ਼ੇ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਸਾਰੇ ਤੋਹਫ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਓਰਾ ਜਾਂ ਲਿਖਤੀ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ 'ਤੋਹਫ਼ਾ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਬਦ 'ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ' ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਖੇਪ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਸਾਧਨ'। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ 'ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਸਾਧਨ' ਸ਼ਬਦ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਐਕਸ-ਵੀ ਟਰਮਿਨੀ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਦੇ ਵਿਅੰਗਮਈ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਨ, ਨਾ ਕਿ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਲਿਟਰੇ ਲੈਜ਼ੀਜ਼, ਬਲਕਿ ਸੇਂਟੈਂਟੀਆ ਲੈਜ਼ਿਸ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ 'ਤੋਹਫ਼ਾ', 'ਇੱਛਾ', 'ਹੋਰ ਯੰਤਰ', ਆਦਿ, ਪਰਸਪਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਇਸ ਦਲੀਲ ਦਾ ਹੋਰ ਸਮਰਥਨ ਇਸ ਦਲੀਲ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਇੱਕ ਸਰਬ-ਭਾਰਤੀ ਮਾਪਦੰਡ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਸ਼ਾਸਨ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਮੌਖਿਕ ਤੋਹਫ਼ੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਤੋਹਫ਼ੇ ਐਕਟ ਦੀ

ਧਾਰਾ 14(2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਮੌਖਿਕ ਤੋਹਫ਼ੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਜਿੱਥੇ ਜਾਇਦਾਦ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਤੋਹਫ਼ੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਸਗੋਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਣਗਿਣਤ ਫੈਸਲੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਤੋਹਫ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਅਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ 'ਤੋਹਫ਼ਾ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਤੋਹਫ਼ੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੌਖਿਕ ਤੋਹਫ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸ਼ਬਦ 'ਤੋਹਫ਼ੇ' ਦੀ ਥਾਂ 'ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟ ਆਫ਼ ਤੋਹਫ਼ੇ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸੇ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਪਏਗਾ ਕਿ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਤੋਹਫ਼ੇ ਧਾਰਾ 14(2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਤੋਹਫ਼ਾ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਬਾਰੇ ਸਿਰਫ਼ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਕਿਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਜੀਵਨ ਸੰਪਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਇਹ ਦਾਨੀ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਚਲੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14(1) ਤੱਕ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ:

“14(1) ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਪੱਤੀ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਔਰਤ ਹਿੰਦੂ ਦੇ ਕੋਲ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਾਲਕੀ ਹੋਵੇਗੀ ਨਾ ਕਿ ਸੀਮਤ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ।

ਵਿਆਖਿਆ. ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ 'ਸੰਪੱਤੀ' ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਔਰਤ ਹਿੰਦੂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਰਾਸਤ ਜਾਂ ਵਿਉਂਤ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਵੰਡ ਵੇਲੇ, ਜਾਂ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਬਕਾਏ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੇ ਬਦਲੇ, ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ

ਪਹਿਲਾਂ, ਉਸ ਦੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਸ ਦੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿਚ, ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਨਰ ਜਾਂ ਮਿਹਨਤ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਜਾਂ ਨੁਸਖੇ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਔਰਤ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਜਾਇਦਾਦ। "

ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ. ਜਦੋਂ ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਰੋਹਬਨ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਇਦਾਦ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਬਦਲੇ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਪਾਬੰਦੀ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਮਾਨ ਵੇਚ ਜਾਂ ਗਿਰਵੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਕੀ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਾਬੰਦੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਤੋਹਫ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਖੋਹ ਲੈਂਦੀ ਹੈ? ਐਕਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਔਰਤ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਅਤੇ ਪੂਰਨ ਤੋਹਫ਼ੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਤੋਹਫ਼ੇ ਜਾਂ ਖੋਹਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਬਦਲੇ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਪੂਰਨ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 14 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ। ਰੋਹਬਨ ਨੂੰ ਸੂਟ ਜਾਇਦਾਦ ਮਿਲੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤੋਹਫ਼ੇ ਨੇ ਸਿਰਫ ਉਸਨੂੰ ਵੇਚਣ ਜਾਂ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕੀਤੀ ਪਰ ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਗਈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਤੋਹਫ਼ਾ ਦੇਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 14(2) ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਾਂਟ ਵਿੱਚੋਂ ਸਪੈਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਆਰ.ਐਸ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

ਅਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ (ਅਨੁਵਾਦਕ)